

Sygn. akt V CZ 80/07

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Zbigniew Strus

w sprawie ze skargi A.K. i S.K.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 18 października 2006 r., sygn. akt [...]
w sprawie z powództwa Z.R. i B.R.
przeciwko A.K. i S.K.
o rozwiązanie umowy przekazania gospodarstwa rolnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 4 października 2007 r.,
zażalenia skarżących A.K. i S.K.
na postanowienie Sądu Okręgowego w O.
z dnia 19 marca 2007 r., sygn. akt [...],

**odrzuca zażalenie w części dotyczącej odrzucenia zażalenia,
a oddala je w pozostałej części.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 19 marca 2007 r. Sąd Okręgowy w O. odrzucił zarówno zażalenie skarżących A.K. i S.K. na postanowienie tego Sądu z dnia 2 marca 2007 r. oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, jak i wniesioną przez nich skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 18 października 2006 r. W uzasadnieniu stwierdził, że na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające wniosek o zwolnienie od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zażalenie nie przysługuje, nie jest to bowiem postanowienie kończące postępowanie w sprawie (art. 394¹ k.p.c.). Z tej przyczyny zażalenie skarżących ulegało odrzuceniu jako niedopuszczalne. Ze względu na to, że pełnomocnik skarżących pomimo doręczenia mu wezwania nie uiszczył w terminie tygodniowym opłaty należnej od skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, skarga ta również ulegała odrzuceniu (art. 424⁶ § 3 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie skarżący A.K. i S.K. zarzucili Sądowi Okręgowemu błędne przyjęcie, że na postanowienie oddalające wniosek o zwolnienie od opłaty od skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie przysługuje zażalenie, a ponadto naruszenie art. 45 ust. 1 Konstytucji i art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) przez odebranie im prawa do rozpatrzenia sprawy przez sąd wskutek nieuzasadnionej odmowy zwolnienia od ponoszenia opłaty od skargi, a następnie odrzucenia zażalenia na postanowienie w tym przedmiocie. W konkluzji żalący wnosili o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym, którego rozpoznanie należy do Sądu Najwyższego. Wnosi się ją do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie (art. 424⁶ § 1 k.p.c.). Sąd ten bada zachowanie warunków formalnych skargi określonych w art. 424⁵ § 2 k.p.c., przy czym skargę nie opłaconą oraz skargę, której braków strona nie uzupełniła

w terminie, odrzuca (art. 424⁶ § 3 k.p.c.). Na postanowienie odrzucające skargę przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ § 1 k.p.c.).

Żalący A.K. i S.K. zaskarżyli postanowienie Sądu Okręgowego w całości, a więc nie tylko w części odrzucającej skargę, lecz także w części odrzucającej zażalenie. Uszło ich uwagi, że na postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu zażalenia na postanowienie odmawiające zwolnienia od opłaty od skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zażalenie nie przysługuje, nie jest to bowiem postanowienie kończące postępowanie w sprawie w rozumieniu art. 394¹ § 2 k.p.c. Trzeba przy tym podkreślić, że żalący nie mają racji wywodząc, iż Sąd Okręgowy nie był sądem drugiej instancji w zakresie rozpoznania wniosku o zwolnienie od opłaty od skargi. Sprawa, której dotyczy skarga, rozpoznana została w pierwszej instancji przez Sąd Rejonowy w B., a w drugiej przez Sąd Okręgowy w O. i ostatnio wymieniony Sąd jest nadal drugiej instancji, także w zakresie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.

Z powyższych względów wniesione zażalenie w części dotyczącej odrzucenia zażalenia ulega odrzuceniu jako niedopuszczalne (art. 373 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.; zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2006 r., V CZ 22/06, niepubl.).

Nie oznacza to jednak, że z powodu niedopuszczalności zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego oddalające wniosek o zwolnienie od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi żalący zostali pozbawieni prawa do rozpatrzenia tej skargi przez sąd (art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.). Rozpoznając zażalenie na postanowienie odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, Sąd Najwyższy, na wniosek żalącego, rozpoznaje również te postanowienia sądu drugiej instancji, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Przy rozpoznawaniu zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające nieopłaconą skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, na wniosek żalącego, rozpoznaniu podlega zatem także postanowienie oddalające wniosek o zwolnienie od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi (art. 380 w związku z art. 424¹², art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.).

W niniejszej sprawie żalący nie skorzystali z możliwości zakwestionowania w powyższym trybie postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 2 marca 2007 r. oddalającego wniosek o zwolnienie od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, poza ogólnikowym stwierdzeniem, że orzeczenie to jest „całkowicie nietrafne”, nie przytoczyli bowiem żadnych skonkretyzowanych zarzutów, które mogłyby świadczyć o wadliwości tego postanowienia.

Wywody zawarte w zażaleniu dotyczą jedynie kwestii dopuszczalności zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 2 marca 2007 r. oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. W tej sytuacji zażalenie na postanowienie odrzucające skargę ulega oddaleniu jako pozbawione uzasadnionych podstaw.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 373 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.